

[Ib Thyregod.]

statsskattelovens almindelige regler, og at beskatningen herefter foretages af en fikse-ret indtægt på 4 pct. og 6 pct. for henholdsvis lukkede og åbne foreninger, medens foreningens regnskabsmæssige overskud, derunder dividenden, ikke indgår under beskatningen.

Efter gennemførelsen af denne lovgivning nedsattes i 1952 et embedsmandsudvalg, der fik til opgave at undersøge, om den nye lovgivning havde medført skattemæssig ligestilling. Dette udvalg afgav betænkning i 1956, men herefter nedsattes en kommission med repræsentanter for såvel kooperation som den private handel, der afgav to betænkninger, i 1959 og 1960.

Denne kommission foretog en gennemgang af et omfattende materiale vedrørende købmænd, brugsforeninger og uddelere i 15 skatte kredse. Ved opgørelsen sammenlignede man uddelerens og brugsforeningens samlede skat med købmandens. Uanset dette viste det sig, at virksomheder af ensartet størrelse betalte forskellig skat, hvad enten man lagde vægt på virksomhedens omsætning eller indkomst, og at uligheden i forhold til købmanden var betydelig. Kooperationen, der som nævnt selv var repræsenteret i udvalget, har hævdet, at disse beregninger ikke er dækkende, bl. a. fordi medhjælperes beskatning ikke er medtaget i grundlaget; men man har ikke fundet anledning til selv at foretage nye undersøgelser eller tage initiativet til sådanne.

Ved gennemførelsen af ændringen i aktieselskabsbeskatningen i 1960 blev kooperationens beskatning taget ud af lovforslaget, og i betænkningen fra folketingsudvalget udtaltes det herefter:

„Drøftelserne af kooperationens beskatningsforhold har ført til enighed i udvalget om, at en egentlig reform på dette område bør udsættes til det kommende folketingsår.“

I marts 1962 fremsatte nu afdøde finansminister Hans R. Knudsen et forslag til ændring i lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v., der senere blev genfremsat, men som næsten var identisk med det lovforslag, som i 1960 blev trukket tilbage, og en betydelig arbejdsbyrde blev derfor pålagt folketingsudvalget med henblik på

udarbejdelse af en reform svarende til, hvad der var forudsætningen i 1960.

Det af venstres medlemmer i folketingsudvalget nu udarbejdede lovforslag sigter på at skabe denne lighed mellem beskatningen af den private handel og kooperationen. Det må være naturligt at foretage en sondring mellem forbrugerkooperationen/brugsforeningerne på den side og produktions-, salgs- og indkøbsforeningerne på den anden side. Brugsforeningerne, derunder navnlig HB, FDB og de til disse knyttede fabrikationsvirksomheder, har efterhånden fået et sådant forretningsmæssigt kernerpræg, at det ikke kan være rimeligt at påberåbe sig de oprindelige andelsprincipper om solidarisk hæftelse m. v. som grundlag for en lempeligere beskatning. Efter at HB har skiftet navn fra Hovedstadens Brugsforening til Hjemmenes Brugsforening og efter sammenslutning med en række brugsforeninger, er det ganske klart, at vi står over for dannelsen af en landsomfattende brugsforening, hvoraf de nuværende brugsforeninger efterhånden kun skal være en art filialer. Under hensyn hertil må en beskatning ud fra aktieselskabsprincipper være rimelig, og det regnskabsmæssige overskud må naturligt danne grundlag for beskatningen.

For at skabe lighed må imidlertid også dividenden gå ind under beskatning som en del af det regnskabsmæssige overskud. Der er her ikke tale om skat af besparelser svarende til rabatydelser, idet det bl. a. klart er fastslået af højesteret i en dom fra 1944, at dividende beregnet efter andel i omsætning for et indkøbsaktieselskabs medlemmer måtte undergives beskatning og ikke kunne sidestilles med rabatydelser, hvilket også svarer til embedsmændenes udtalelser i den førnævnte udvalgsbetænkning. Skal der skabes lighed, må dette derfor også gennemføres på dette område. Rabatydelser må derimod kunne fradrages. Ud fra et forbrugersynspunkt må det også være rimeligere, at konkurrencen mellem brugsforeninger og købmænd sker over priserne og i øvrigt på skattemæssigt lige grundlag.

I øvrigt foreslås aktieselskabsbeskatningen lempet for alle selskaber i overensstemmelse med vort tidligere fremførte synspunkt herom. For produktions-, salgs-, og indkøbs-